

Oulunkylän lastenkodin laajentaminen. Talousarvion määrärahasta Arvaamattomat vuokrat ja vuokrankorotukset rahatoimikamari osoitti ¹⁾ 2,362: 50 markkaa Oulunkylän lastenkodin laajentamisen johdosta lisääntyneiden vuokratustannusten peittämiseen kuluvaan vuoden osalta.

3. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Rakennusoikeuden lisääminen. Saatuaan ilmoituksen, että sisäasiainministeriö oli vahvistanut kaupunginvaltuuston hyväksymän ²⁾ XII kaupunginosan kortteileita n:o:t 372 ja 373 koskevan kaupunginasemakaavanmuutoksen, rahatoimikamari päätti ³⁾ antaa asiamiehelleen tehtäväksi velkoa taiteilija A. Viléniltä ja rouva A. Jacobsonilta, jotka jo olivat käyttäneet hyväkseen kaupunginasemakaavanmuutoksen myöntämää lisättyä rakennusoikeutta, vahvistetut lisämaksut, mutta sensijaan lykätä lisämaksun perimisen Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiöltä, kunnes yhtiö oli käyttänyt hyväkseen edellä mainitun päätöksen sille myöntämää lisättyä rakennusoikeutta, ja kehoittaa yhtiötä nimenomaan ilmoittamaan kamarille, milloin se ryhtyi siten käyttämään tonttiaan hyväkseen.

Kaupungin maa-alueiden kartoittaminen. Kaupungin yleisten töiden hallitus oikeutettiin ⁴⁾ käyttämään osa kolmio- ja polygoonimittauksia varten tarkoitettua talousarvion määrärahasta kaupungin äskettäin ostamien maa-alueiden kartoittamiseen.

Eräiden vesialueiden rauhoittaminen. Asiamiehelle annettiin ⁵⁾ tehtäväksi ryhtyä Vanhankaupunginlahden pohjukan ja Mustasaarta ympäröivien vesialueiden rauhoittamista tarkoittaviin toimenpiteisiin.

Kaupungin vesialueiden maarajat. Koska kaupungilla vilkkaan rakennustoiminnan johdosta oli käytettävänä runsaasti täytemaata, jota käytettiin ranta- ja vesialueiden täyttämiseen, kamari antoi ⁶⁾ kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehtäväksi yksissä neuvoin satamahallituksen kanssa laatia ehdotuksen kaupunginalueen lopullisiksi rantaviivoiksi.

Erään Vanhankaupungin alueen järjestely. Rahatoimikamari hyväksyi ⁷⁾ periaatteellisesti Vanhassakaupungissa olevaa vesijohtolaitoksen suodatusallasta ympäröivän alueen järjestelysuunnitelman.

Rakennusrajat vahvistettiin ⁸⁾ erinäisille Kumpulän omakotialueen korttelin n:o 932 tonteille.

Koska Toukolan korttelin n:o 904 tontille n:o 13 suunniteltua kokousalia ja saunarakennusta ei voitu sijoittaa tontille vahvistettujen rakennusrajojen puitteisiin, rahatoimikamari päätti ⁹⁾ suostua näiden rajain muuttamiseen sosialilautakunnan lähettämästä piirustuksesta tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Pihamaan korottaminen. Rahatoimikamari myöntyi ¹⁰⁾ Osakeyhtiö Helsinginkatu 15:n anomukseen sen omistaman Helsinginkadun tontin n:o 15 pihamaan korottamisesta ehdoin, että yhtiö suoritti tästä kaupungille korvausta 140,000 markkaa.

Osoitenumeroitten muuttaminen. Maistraatti vahvisti ¹¹⁾ huhtikuun 24 p:nä rahatoimikamarin ehdottamat ¹²⁾ muutetut osoitenumerot erinäisille Kangasalan- ja Sammatintien tonteille.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 7 p. helmik. 202 §. — ²⁾ Ks. tätä kert. s. 3. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 16 p. marrask. 2,016 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 807 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. syysk. 1,442 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. huhtik. 740 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. syysk. 1,601 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. maalisk. 353 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. kesäk. 1,133 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. syysk. 1,448 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. toukok. 778 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. huhtik. 652 §.

Teknillisissä laitoksissa sattuvat häiriöt. Teknillisille laitoksille huomautettiin ¹⁾, että rahatoimikamarille on viipymättä ilmoitettava, kun laitoksissa sattuu häiriöitä.

Vesipostit. Rahatoimikamari päätti ²⁾, että Länsisatamaan rakennettaiisiin kaksi vesipostia, ja osoitti tähän tarkoitukseen 25,000 markkaa luvussa Vesijohtolaitos olevista käyttövaroistaan.

Korttelin n:o 189 vedentarpeen tyydyttäminen. Vesijohtolaitoksen laatima ehdotus sopimukseksi VIII kaupunginosan korttelissa n:o 189 sijaitsevan kiinteistön n:o 24—38 vedentarpeen tyydyttämisestä hyväksyttiin ³⁾ ja asiamiehelle annettiin tehtäväksi ryhtyä tämän johdosta tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Vesijohtoputkien uusiminen. Viitaten siihen, että Senaatintorin alla valtioneuvoston linnan edustalla oleva vesijohtoputki oli yli 50 vuotta vanha, vesijohtolaitos anoi, että sen sijaan 60,000 markaksi arvioiduin kustannuksin laskettaisiin uusi mitoiltaan laajempi putki. Esitykseen myönnyttiin ⁴⁾ ja tarvittavat varat osoitettiin lukuun Vesijohtolaitos sisältyvistä kamarin käyttövaroista.

Mustikkamaan vesijohto. Helsingin työväenyhdistys anoi, että vesijohtolaitos määrättäisiin suorittamaan kaikesta Mustikkamaalla kulutetusta vedestä suoritettavat maksut osakeyhtiölle Brändö villastad aktiebolag ja että yhdistys sen jälkeen saisi laitokselle maksaa ravintolan vedenkulutuksen osalle tulevan määrän. Vesijohtolaitos, jolta oli pyydetty lausuntoa tästä esityksestä, huomautti pääkohdittain seuraavaa:

Mustikkamaan vesijohto rakennettiin vuonna 1922 kaupungin kustannuksella ja kytkettiin Kulosaaren johtoon ⁵⁾. Työväenyhdistys taaskin kustansi Mustikkamaan rannan ja ravintolan välisen johdon. Keväällä 1927 asetettiin vesiposti ⁶⁾ saarella olevan urheilukentän luo, ja siihen vievä johto kytkettiin ravintolan johtoon. Ensiksi mainitun johdon hoito- ja kunnossapitokustannukset oli suoritettu kansanpuistojen määrärahasta, vesipostista kulutetun veden maksut taas yleisten vesipostien määrärahasta; jälkimmäiset oli maksettu ravintolan haltijalle. Laitos, joka piti sopivana, että yhdistyksen anomukseen periaatteellisesti myönnyttiin ja että kaupunki otti hoitoonsa vesijohdon aina vesipostiin asti, ehdotti, että ravintolaan asetettaisiin erityinen vesimittari. Sen asettamisesta johtuvat kustannukset voitaisiin suorittaa talousarviossa olevasta vesipostien hoitomäärärahasta, jota vastoin kaupunki vapautuisi kaikista yhdistyksen taholta mahdollisesti esitettävistä korvausvaatimuksista. Yhdistys hoitaisi sen jälkeen mittarinsa ja johtonsa vesipostin johdon kytkykohdasta lukien. Vesipostista kulutetun veden maksut sekä Kulosaaren ja postin välisen johdon kunnossapitokustannukset suoritettaisiin Mustikkamaan kansanpuiston määrärahasta.

Vesijohtolaitoksen ehdotus hyväksyttiin ⁷⁾.

Muuntajan rakentaminen kaasulaitokseen. Rahatoimikamari osoitti ⁸⁾ lukuun Kaasulaitos merkityistä käyttövaroistaan 120,000 markkaa muuntajan rakentamiseksi mainitun laitoksen tarpeisiin.

Suurjännitekaapelin vetäminen Sörnäisiin. Lukuun Sähkölaitos merkityistä käyttövaroistaan rahatoimikamari myönsi ⁹⁾ 370,000 markan suuruisen määrärahan suurjännitekaapelin vetämiseksi Sörnäisten rantatien varrella oleviin teollisuuslaitoksiin.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 11 p. toukok. 833 a §. — ²⁾ S:n 8 p. toukok. 804 §. — ³⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 12 p. kesäk. 4,161 §. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 28 p. elok. 1,383 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1922 kert. s. 25 ja 227. — ⁶⁾ Ks. v:n 1926 kert. s. 87. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 6 p. maalisk. 387 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. tammik. 24 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. toukok. 929 §.

Kaupungin maalle pystytettävät johto- y. m. pylväät. Sähkölaitoksen lähetettyä niiden pylväiden piirustukset, jotka olivat tarkoitetut kannattamaan kaupungin maalle tulevia Imatran voimalaitoksen johtoja, rahatoimikamari päätti ¹⁾, koska suuri osa kyseellisistä pylväistä jo oli pystytetty, ainoastaan huomauttaa kaupungin teknillisten laitosten hallitukselle, että kaupungin maalle pystytettävien johto- y. m. pylväiden piirustukset on alistettava kamarin hyväksyttäväksi, ennenkuin ne rakennetaan ja pystytetään.

Lentosatama. Rahatoimikamari päätti ²⁾ sanoa irti Kellosaaren vuokraajan kanssa tehdyn vuokrasopimuksen sekä panettaa alkuun lentosatamaa varten tarpeelliset saaren tasoitustyöt hätäaputyönä sikäli kuin Salmisaaren työt päättyivät.

Puhtaanapitolaitosta kehoitettiin ³⁾ huolehtimaan Katajanokan lentosätaman puhtaanapidesta käyttämällä laitoksen käytettävissä olevia määrärahoja.

Itämerenkadun purkausraide. Rahatoimikamari päätti ⁴⁾, että Itämerenkadun purkausraidetta jatkettaisiin, ja myönsi tähän tarkoitukseen 40,000 markan suuruisen määrärahan Yleisten töiden pääluokkaan merkityistä käyttövaroistaan.

Katajanokan kappaletavara-asema. Kaupungin yleisten töiden hallitukselle annettiin ⁵⁾ tehtäväksi hankkia Katajanokan kappaletavara-asemalle neljä Toledo-vaakaa ja asettaa ne paikoilleen, toimittaa tarpeelliseksi katsottu raiteiden siirto sekä leventää kuormausrailuria 1.75 m.

Malmin kaatopaikalta johtava pistoraide. Rahatoimikamari teki ⁶⁾ rautatiehallituksen kanssa seuraavan sopimuksen oheelliseen karttapiirrookseen kirjaimin A-B merkityn, Malmin hiekkakuopassa olevalle puhtaanapitolaitoksen varastopaikalle vievän pistoraitteen kunnossa- ja puhtaanapidosta sekä liikennöimisestä.

Mainittu raide on Helsingin kaupungin toimesta pidettävä kunnossa ja puhtaana myöskin lumesta ja jäästä; rautatiehallinto huolehtii kuitenkin talvella raitteen auraamisesta, milloin tarve vaatii ja se muuten on mahdollista;

Helsingin kaupunki sitoutuu kustantamaan ne varmuuslaitteet, jotka raitteen liikenteen turvaamiseksi nyt tai vastedes katsotaan tarpeellisiksi;

Kaupunki sitoutuu kustantamaan ne raiteiston laajennukset, joita raitteen liikennöiminen tuonnempana voi vaatia;

Kaupunki sitoutuu liikenteen vastaisen liikennöimisen suhteen noudattamaan sekä niitä määräyksiä, joita on annettu tai vastedes tullaan antamaan samankaltaisten raiteiden liikennöimistavasta ja kuljetusmaksuista, samoin myös nyt puheena olevaa raidetta varten mahdollisesti annettavia erikoismääräyksiä, sekä huolehtimaan siitä, ettei mitään esineitä aseteta raitteelle eikä niin lähelle sitä, että tästä saattaisi aiheutua vahinkoa valtionrautateiden henkilökunnalle tai liikkuvalla kalustolle;

Kaupunki sitoutuu vastaamaan kaikista rautatien käytöstä johtuvista vahingoista ja haitoista sekä korvaamaan ne vahingot, jotka raidetta liikennöitäessä syntyvistä tulipaloista rautatielle johtuvat tai voidaan lain mukaan määrätä rautatien maksettaviksi myöskin siinä tapauksessa, että tulipalo aiheutuu valtion rautateiden veturista tai vaunusta lähteneistä kipinäistä;

Kaupunki sallii puheena olevan raitteen siirtämisen tai sen poistamisen valtionrautateiden alueelta, jos rautatiehallinto vastaisuudessa syystä tai toisesta katsoo sen tarpeelliseksi.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 28 p. elok. 1,397 §. — ²⁾ S:n 13 p. maalisk. 429 §. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 18 p. tammik. 2,586 §. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 20 p. maalisk. 475 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. lokak. 1,700 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. tammik. 59 §.

Tätä sopimusta, joka on laadittu kaksin kappalein, yksi kummallekin sopimuksentekijälle, ei saa rautatiehallituksen suostumuksetta toisille siirtää.

Katujen asfaltoiminen. Rahatoimikamari päätti ¹⁾, että Etel. Esplanaadikatu Ruotsalaisen teatterin kohdalta asfaltoitaisiin n. 2,500 m²:n alalta käyttämällä talousarvioon erinäisten katujen asfaltoimista varten merkittyä määrärahaa.

Asfalttijalkakäytävään aikaansaaminen Hietalahdentorille. Rahatoimikamari päätti ²⁾, että Hietalahdentorin poikki rakennettaisiin asfaltoidut jalkakäytävät ja myönsi rakennuskonttorin käytettäväksi tähän tarkoitukseen enintään 30,000 markkaa suoritettavaksi talousarvion määrärahasta Erinäiset katujen ja yleisten paikkain korjaukset

Merikadun kuntoonpanettaminen. Rahatoimikamari päätti ³⁾, että Laivurin- ja Kapteeninkatujen välinen osa Merikatua kertomusvuoden kuluessa järjestettäisiin lopulliseen kuntoonsa ja alisti maistraatin tutkittavaksi, voitaisiinko Kapteeninkadun ja Neitsytpolun välisellä osalla olevien tonttien omistajat oikeuttaa lykkäämään katuosuuksiensa kiveäminen vuoteen 1929.

Vuorikadun kivikaide. Osakeyhtiö Vuorikatu n:o 7:n valitettua, että Vuorikadulla oleva kivikaide esti ajoneuvojen pääsyn yhtiön tontille, rahatoimikamari päätti ⁴⁾ ilmoittaa yhtiölle, että rakennuskonttori oli valtuutettu alentamaan kaidetta edellyttäen, että yhtiö suoritti siitä aiheutuvat, 4,100 markaksi arvioidut kustannukset.

Rautatienaseman edustalla olevan aukion puhtaanapilo. Rahatoimikamari hyväksyi ⁵⁾ valtionrautateiden 5 piirin ratainsinöörin laatiman ehdotuksen rautatienaseman edustalla olevan aukion puhtaanapitovelvollisuuden jakamisesta rautateiden ja kaupungin kesken.

Kansakoulujen katuosuuksien puhtaanapilo. Rahatoimikamari päätti ⁶⁾, että Annankadun, Ratakadun, Snellmaninkadun ja Topeliuksenkadun ruotsalaisten kansakoulujen katuosuudet lukien tammikuun 1 p:stä 1929 pidettäisiin puhtaana puhtaanapitolaitoksen eikä kuten siihen asti asianomaisten koulujen talonmiesten toimesta.

Talonmistajan velvollisuus pitää katuosuutensa kunnossa. Rakennuskonttorin tiedustelun johdosta maistraatti marraskuun 1 p:nä päivätyssä kirjeessä lausui mielipiteenään, että Merikatu ja Pohjoisranta oli luettava yleisiksi paikoiksi, ja että niiden varsilla sijaitsevien tonttien omistajat niin ollen olivat velvolliset itse pitämään katuosuutensa kunnossa sekä kustantamaan niiden kiveämisen nupukivillä 15 metrin leveydeltä.

Tämän johdosta rahatoimikonttorille annettiin ⁷⁾ tehtäväksi niin pian kuin maistraatti oli antanut määräyksen Merikadun kiveämisestä tonttien n:ot 11, 13, 15 ja 17 kohdalta, periä tonttien omistajalta korvaus niistä kustannuksista, jotka aiheutuivat heidän katuosuuksiensa kiveämisestä 15 metriin asti tontinrajasta. Sitä vastoin vapautettiin ne tontinomistajat, joiden katuosuudet aikaisemmin oli kivetty kaupungin kustannuksella, korvausvelvollisuudesta, mutta heidän tuli heti ryhtyä huolehtimaan kadun kunnossapidosta.

Puiden istuttaminen. Puiden istuttamista varten talousarvioon merkityistä käyttövaroistaan rahatoimikamari myönsi ⁸⁾ 24,000 markan suuruisen

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 21 p. elok. 1,362 §. — ²⁾ S:n 27 p. huhtik. 725 §. — ³⁾ S:n 13 p. maalisk. 427 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. elok. 1,332 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. tammik. 74 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. marrask. 1,864 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. marrask. 2,026 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. syysk. 1,543 § ja 1,551 § sekä 30 p. marrask. 2,139 §.

määrärahan istutusten järjestämiseksi Loviisankadun talon n:o 68 piha-
maalle, 15,000 markkaa Viidennen linjan varrella olevan leikkikentän istutus-
ja korjaustoihin sekä 32,240 markkaa kahdeksan lehmuksen istuttamiseksi
Arkadiankadulle.

Istutusel. Rakennuskonttorille annettiin ¹⁾ tehtäväksi rakentaa jalka-
käytävä Kaisaniemen- ja Unioninkatujen välisen puistikon halki avustavan
kaupunginasemakaava-arkkitehdin B. Aminoffin laatiman ehdotuksen mu-
kaisesti sekä käyttäen tähän tarkoitukseen enintään 7,000 markkaa erään
kuvanveistoksen perustustoihin varatusta määrärahasta.

Rahatoimikamari päätti ²⁾, että Tehtaankadun puistossa olevan muka-
vuuslaitoksen ympärille järjestettäisiin istutuksia rakennuskonttorin sopi-
vaksi katsomalla tavalla.

Suomenlinnan puistotyöl. Kaupunginjohtaja A. Castrén ilmoitti määrän-
neensä erään kaupungin puutarhureista johtamaan Suomenlinnassa suoritet-
tavia puistotöitä sekä oikeuttaneensa hänet tarpeen vaatiessa käyttämään
tähän työhön kaupungin palveluksessa olevia työmiehiä. Tämä toimenpide
hyväksyttiin ³⁾.

Kelkkamäki. Rahatoimikamari päätti ⁴⁾, että Suomenlinnaan talveksi
1929 järjestettäisiin kelkkamäki sekä että sikäläisen komendanttiviraston
kanssa neuvoteltaisiin sopivan paikan luovuttamisesta mäkeä varten. Rakennus-
konttorille annettiin tehtäväksi sopia jonkun Suomenlinnassa asuvan
henkilön kanssa mäen hoidosta.

Kaisaniemen lammikko. Kaupunginarkkitehdin selvitettyä, että Kaisa-
niemen puiston lammikko voitiin aikaansaada hänen laatimaansa alkuperäistä,
885,000 markkaan päätyvää kustannusarviota huokeammin kustannuksin
ainoastaan, jos kestävyysvaatimuksista tingittiin, kamari päätti ⁵⁾ suostua lam-
mikon rakentamiseen kaupunginasemakaava-arkkitehdin edellä mainitun
suunnitelman mukaisesti.

Epäjärjestys kaupungin puistoissa. Koska kaupungin puistoissa vallit-
seva järjestys antoi aiheita muistutuksiin, rahatoimikamari päätti ⁶⁾ kaikkien
kaupungissa toimivien koulujen johtajille lähetettävässä kiertokirjeessä
kehoittaa näitä teroittamaan oppilaittensa mieliin, että puistojen suojele-
minen ja istutusten jättäminen rauhaan oli heidän velvollisuutensa. Sitäpaitsi
päätettiin sanomalehdissä julkaistavalla kuulutuksella huomauttaa yleisölle
samaa asiaa ja mikäli mahdollista kosketella sitä myöskin lehtien uutis-
osastoissa. Kaupungin yleisten töiden hallitusta oli kehoitettava harkitse-
maan, mihin toimenpiteihin puistojen ja istutusten vartiointin tehostamiseksi
oli ryhdyttävä, sekä mahdollisesti merkitsemään tätä tarkoitusta varten
määräraha vuoden 1929 talousarvioehdotukseensa.

Kaupungin metsien haaskaus. Kaupungin metsien haaskauksen estämi-
seksi rahatoimikamari päätti ⁷⁾ kuulutuksella kieltää oksain ja joulukuusien
myynnin kaupungin toreilla jokaiselta, joka ei voinut esittää selvitystä
siitä, että hänen kaupan pitämänsä tavarat olivat hankitut asianmukaisella
luvalla.

Vanhan kirkon puistossa oleval sankarihaudat. Käyttövareistaan raha-
toimikamari myönsi ⁸⁾ 2,157: 95 markkaa sähköllä valaistujen faneeritäh-
koristeiden hankkimiseksi Vanhan kirkon puistikon sotilashaudoille.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 3 p. heinäk. 1,168 §. — ²⁾ S:n 5 p. lokak. 1,640 §. — ³⁾ S:n 24 p. huhtik. 730 §. — ⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 19 p. jouluk. 6,512 §. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 16 p. maalisk. 446 §; vrt. v:n 1927 kert. s. 98. — ⁶⁾ Rkmrin pöytäk. 28 p. elok. 1,386 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. marrask. 2,053 §. — ⁸⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 9 p. toukok. 3,777 §.

Hautain hoito. Kaupunginpuutarhurille annettiin ¹⁾ tehtäväksi panettaa kuntoon Vanhassakaupungissa oleva kauppiaan ja kaupunginporvarin H. van Sandenin hauta.

Professori Herzensteinin muistomerkki. Professori M. J. Herzensteinin Terijoella olevan muistomerkin kuntoonpanemista varten rahatoimikamari osoitti ²⁾ 10,375 markkaa käyttövaroistaan. Samalla kamari päätti valtuuttaa Terijoen poliisipäällikön kaupungin puolesta tekemään urakoitsijan kanssa sopimuksen työn suorittamisesta.

Aleksanterinpatsas. Rahatoimikamari hyväksyi ³⁾ Aktiebolaget Koru osakeyhtiön jättämän tarjouksen Aleksanterinpatsaan graniittipylväiden koristeiden korjaamisesta. Työn kustannukset, 1,800 markkaa, suoritettai-siin kamarin käyttövaroilla.

Maanteiden lähtökohta. Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirin piiri-insinööriin tiedusteluun rahatoimikamari päätti ⁴⁾ vastata, että asematalon pääsisäänkäytävän akseliin ajateltu viiva, joka olisi kohtisuorassa Kaivokatua vastaan, olisi valittava valtion toimesta ja sen kustannuksella kertomusvuoden kuluessa suoritettavan maan yleisten maanteiden kilometrimittauksen lähtö-kohdaksi. Rakennuskonttorille annettiin tehtäväksi laatia ja lähettää kama-rille Kaivokadun korokkeihin edellä mainitun lähtökohdan osoittamiseksi upotettavien rautalaattain lopulliset piirustukset.

Rakennuskonttori lähettikin sittemmin kyseellisten laattain piirustukset, jotka rahatoimikamari hyväksyi ⁵⁾.

Maantiesilla Lehtisaaren ja Olnäsin niemen välisen salmen yli. Rakennus-konttorin satamaosaston annettua eteläisen Espoon tiekomitean anomuksesta ja kaupunginjohtajan suostumuksella tutkia Lehtisaaren ja Olnäsin niemen välistä salmea, jotta saataisiin selvitetynksi, olisiko mahdollista rakentaa salmen poikki maantiesilta, rahatoimikamari päätti ⁶⁾ käyttövaroistaan myöntää 616 markan suuruisen määrärahan työnjohdon, työkalujen kuljetuk-sen ja pöytäkirjan laatimisen aiheuttamien kustannusten suorittamiseksi sekä vapauttaa komitean maksamasta vuokraa tutkimuksessa käytetyistä kaupun-gille kuuluvista työkaluista. Komitea sensijaan suorittaisi hankkimansa työ-väen palkat, 1,552 markkaa.

Tiekysymyksiä. Rahatoimikamari, jolta oli pyydetty lausuntoa eräiden Pukinmäen asukkaiden Uudenmaan läänin maaherralle esittämästä ano-muksesta, että muutamat Pukinmäen yhteiskunnan tiet julistettaisiin kylä-teiksi, päätti ⁷⁾ ehdottaa anomuksen hyväksyttäväksi ainoastaan seuraavassa lueteltujen teiden osalta: Pukinmäen pysäkin ja Oulunkylän kunnan rajalla olevan n. s. ryssänsillan välinen tie; Pukinmäen pysäkiltä rautatien länsi-puolitse Malmin lavara-asemalle vievä tie; sekä Pukinmäen pysäkiltä Strömsin tilan sivuitse kaupungin ja Malmin välisen maantien varrella sijaitsevan ruot-salaisen kansakoulun luo vievä tie.

Sillan rakentaminen kaupungin satamissa olevan jäärailon yli. Kamarin jäsenen Estlanderin huomautettua, että ainoa silta, joka vei kaupungin itäi-siin satamiin avatun jäärailon poikki ja välitti liikennettä m. m. Korkeasaareen, oli erittäin ala-arvoinen, kapea ja liian heikosti rakennettu, rahatoimikamari päätti ⁸⁾ kehoittaa kaupungin yleisten töiden hallitusta ehdottamaan toimen-piteitä kyseellisten liikenneolojen parantamiseksi.

¹⁾ Rkmin pöytäk. 25 p. toukok. 951 §. — ²⁾ S:n 11 p. syysk. 1,489 §. — ³⁾ Rkmin jstn pöytäk. 22 p. helmik. 2,998 §. — ⁴⁾ Rkmin pöytäk. 24 p. tammik. 123 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. toukok. 805 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. maalisk. 410 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. marrask. 1,834 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. tammik. 72 §.

Vantaanjoen yli vievä silta. Vantaanjoen maantiesillan kuntoon saattamiseksi rahatoimikamari myönsi ¹⁾ 35,000 markkaa yleisiä töitä varten varatuista käyttövaroistaan.

Tien korjaaminen. Kulosaaresta Herttoniemeen vievän tien korjausta varten rahatoimikamari myönsi ²⁾ käyttövaroistaan 3,000 markan suuruisen määrärahan.

Kulosaaren silta. Rahatoimikamari päätti ³⁾:

että osakeyhtiö Brändö spårvägsaktiebolag huolehtisi Kulosaaren sillan siltamaksujen kannosta kesäkuun 20 tai ainakin 15 p:ään, minkä jälkeen rahatoimikamari ottaisi sen hoitaakseen;

että kaupunki rahatoimikonttorin välityksellä palkkaisi siltain vartiointia varten otetut vartijat ja muun henkilökunnan;

uskoa siltain hoidon kesäkuun 11 p:stä lukien rakennuskonttorille, jonka viipymättä oli toimitettava niiden katselmus;

antaa kanslialleen tehtäväksi sopia Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön kanssa kaupungille tulevien siltamaksujen suorittamistavasta sekä raitiotiepaviljongin ja Suomalaiselle kivennäisöljytehtaalle vuokratun bensiininjakeluaseman vuokrasta; sekä

oikeuttaa rahatoimikonttorin merkitsemään kannetut siltamaksut erityiselle tilille ja näillä varoilla kustantamaan henkilökunnan palkkauksen kuluvana vuonna, minkä jälkeen talousarvioon merkittäisiin määräraha tähän tarkoitukseen.

Laskuojan kuntoonpano. Rahatoimikamari päätti ⁴⁾, että Suomen raviurheilun ystäville vuokratun alueen halki kulkeva laskuoja pantaisiin kuntoon 40,000 markaksi arvioiduin kustannuksin, jotka suoritettaisiin Yleisten töiden pääluokkaan merkityistä kamarin käyttövaroista.

Viemärijohdot. Viemärijohdon rakentamiseksi Vaasankatuun Harju- ja Pengerkatujen välille rahatoimikamari myönsi ⁵⁾ 90,000 markan suuruisen määrärahan yleisiä töitä varten varatuista käyttövaroistaan.

Rakennuskonttoria kehoitettiin ⁶⁾ viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin It. Satamakadun viemärijohdon kuntoonsaattamiseksi sekä käyttämään tähän tarkoitukseen 15,000 markkaa määrärahasta Viemärit satama-alueella.

Katuvalaistus. Rahatoimikamari päätti ⁷⁾, että katuvalaistus puoliyölampuin lopetettaisiin toukokuun 20 p:nä ja aloitettaisiin jälleen elokuun 1 p:nä sekä että kokoyölamppuvalaistus keskeytettäisiin toukokuun 29 p:n ja heinäkuun 20 p:n väliseksi ajaksi.

Luvussa Sähkölaitos olevista käyttövaroistaan rahatoimikamari myönsi 15,500 markan suuruisen määrärahan Viiskulman katuvalaistuksen parantamiseksi ⁸⁾, 9,000 markan määrärahan valaistuksen järjestämiseksi Mäkelänkadulta Vallilan ulkoilmateatteriin vievälle tielle ⁹⁾; 92,000 markan määrärahan valaistuksen järjestämiseksi Kaisaniemen puiston lammikon ympärille ¹⁰⁾ ja 14,000 markkaa valaistuksen järjestämiseksi Teollisuuskadulle sekä Elimäen- ja Kuortaneenkaduille samoin kuin näiden välisille kujille ¹¹⁾.

Kaupungin yleisten töiden hallituksen esityksestä rahatoimikamari

¹⁾ Rkmin pöytäk. 13 p. huhtik. 635 §. — ²⁾ Rkmin jstn pöytäk. 21 p. marrask. 6,059 §. — ³⁾ Rkmin pöytäk. 11 p. toukok. 845 § ja 8 p. kesäk. 1,011 §; ks. myös tätä kert. s. 14, 155, 221 ja 227. — ⁴⁾ Rkmin pöytäk. 9 p. maalisk. 393 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. huhtik. 649 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. marrask. 2,075 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. toukok. 877 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. kesäk. 1,024 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. heinäk. 1,231 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. lokak. 1,611 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. lokak. 1,690 §.

päätti¹⁾ että kaupunki suorittaisi Länsisataman vaunuvaa'an valaistus-kustannukset. Sataman raideristeyksen kohdalla oli valaistusta parannettava²⁾.

Edelleen kamari päätti³⁾, että katuvalaistusta lisättäisiin Senaatintorin länsiosassa, Liisankadulla, Mariankadulla presidentin linnan edustalla, Kivenhakkaajankadulla sekä Linnan- ja Kruunuvuorencatujen, Merimiehen- ja Albertinkatujen sekä Korkeavuoren- ja Jääkärikkatujen risteyksissä samoin kuin Suvilahdenkadulla ja Mustikkamaan laiturin luona.

Sähkölaitokselle annettiin⁴⁾ tehtäväksi parantaa Kanavakadun katuvalaistusta 18,000 markaksi arvioiduin kustannuksin sekä ryhtyä toimenpiteisiin valaistuksen lisäämiseksi Katajanokan tavaramakasiinin luona käyttäen tähän tarkoitukseen 20,000 markkaa.

Edelleen kamari päätti⁵⁾, että tuberkuloosisairaalaan vievälle tielle järjestettäisiin katuvalaistus, ja määräsi samalla, että sekä valaistus- että johtopylväät tehtäisiin puusta.

Toimenpiteitä liikenteen järjestelemiseksi. Rahatoimikamari päätti⁶⁾, että seisahdusmerkinantopylväitä pystytettäisiin niiden katujen suuhun, joilla ainoastaan yhtäälle kulkeva liikenne oli sallittu, ei kuitenkaan Heikin- ja Kalevankatujen risteykseen. Kaupungin yleisten töiden hallitus valtuutettiin käyttämään tähän tarkoitukseen enintään 2,000 markkaa yleisiä töitä varten varatuista rahatoimikamarin käyttövaroista.

Kahden korokkeen rakentamiseksi Sörnäisten uuden katusillan itä- ja länsipuolelle kamari osoitti⁷⁾ 10,000 markkaa talousarvioon tätä tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta.

Rakennettavaksi päätetyn⁸⁾ korokkeen teettäminen Ylioppilastalon edustalla olevalle aukiolle lykättiin⁹⁾ toistaiseksi.

Rahatoimikamari hyväksyi¹⁰⁾ Suomalaisen osakeyhtiön Gasaccumulatorin tarjouksen 12,900 markasta vaihtaa Keskus- ja Kaivokatujen risteykseen kokeeksi sijoitetun liikenneloiston pysyväiseen loistoon. Mainittu rahamäärä osoitettiin yleisiä töitä varten varatuista kamarin käyttövaroista. Samalta tililtä myönnettiin 800 markkaa rakennuskonttorin käytettäväksi loistoa varten tarpeellisten betoniperustusten kustantamiseksi.

Koska oli havaittu tarpeelliseksi sijoittaa raitiotiepysäkki Unioninkadulle Pitkänsillan eteläpäähän ja Raitiotie- ja omnibusbussakeyhtiökin oli ilmoittanut suostuvansa siihen edellyttäen, että kaupunki rakennutti ja kustansi osoitettuun paikkaan kaksi koroketta, yhden kummallekin puolelle raiteita, rahatoimikamari päätti¹¹⁾ tällaisiin tarkoituksiin talousarvioon merkitystä määrärahasta myöntää 10,000 markkaa työn suorittamista varten.

Korokkeen rakentamista varten Viiskulmalle myönnettiin¹²⁾ samoista varoista 2,000 markkaa.

Rahatoimikamari määräsi¹³⁾, että kilpikonnannuotoisia korokkeita sijoitettaisiin Kasarmintorin lounaisosaan sekä Annan- ja Simonkatujen risteykseen.

Edelleen kamari määräsi¹⁴⁾ korokkeita rakennettavaksi Turuntielle talojen n:ot 22, 30, 50 ja 64 edustalle sekä Turuntien ja Runeberginkadun kulmassa olevien raitiotiepysäkkien kohdalle samoin kuin myöskin Hämeen-

¹⁾ Rkmin pöytäk. 23 p. lokak. 1,757 §. — ²⁾ S:n 30 p. marrask. 2,134 §. — ³⁾ S:n 30 p. lokak. 1,788 §; rkmin jstn pöytäk. 19 p. jouluk. 6,529 § ja 5 p. syysk. 4,910 §. —

⁴⁾ Rkmin pöytäk. 23 p. marrask. 2,077 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. marrask. 2,133 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. helmik. 314 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. helmik. 315 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 28. —

⁹⁾ Rkmin pöytäk. 28 p. helmik. 316 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. helmik. 317 §. — ¹¹⁾ S:n 10 p. huhtik. 600 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. kesäk. 1,024 §. — ¹³⁾ S:n 10 p. syysk. 1,458 §. — ¹⁴⁾ S:n 2 p. lokak. 1,605 §.

tielle Näkinkujan sekä tontin n:o 17 kohdalle. Viiden ensiksi mainitun korokkeen kustannukset suorittaisi Raitiotie- ja omnibussakeyhtiö ja kahden viimeksi mainitun kustannukset kaupunki, mihin tarkoitukseen rahatoimikamari myönsi 20,000 markkaa talousarvion määrärahasta Uudet korokkeet.

Tässä yhteydessä rahatoimikamari katsoi sopivaksi määrätä, että Raitiotie- ja omnibussakeyhtiön aina tuli suorittaa raitiotiepysäkkien kohdalle tulevien korokkeiden aiheuttamat kustannukset, jota vastoin muiden katu- korokkeiden kustantaminen kuului kaupungille.

Liikenteenjärjestelykomitean ehdotuksesta rahatoimikamari päätti¹⁾, että Aleksanterinkadulle Senaatintorin laitaa pystytettäisiin kaksi pylvästä ajosuunnan osoittajineen, sekä että pieni jalankulkijakoroke rakennettaisiin torin lounaiskulmaan. Sitäpaitsi asetettaisiin torin kaikkiin neljään kulmaan pylväät tauluineen, joissa kiellettäisiin vinottain torin poikki kulkeva liikenne. Mainittujen laitteiden aiheuttamat, 3,700 markaksi arvioidut kustannukset oli suoritettava talousarvion määrärahasta Uudet korokkeet.

Osaakeyhtiö Omnibus aktiebolag oikeutettiin²⁾ rakentamaan koroke karttaan tarkemmin merkittyyn paikkaan Erottajalle rakennuskonttorin ohjeiden mukaisesti ehdoin, että korokkeen leveys oli enintään 2 m ja pituus enintään 15 m.

Osuusliike Elanto oikeutettiin³⁾ omalla kustannuksellaan rakennuttamaan koroke Hämeentien ja Kaikukadun risteykseen ehdoin, että työ suoritettiin rakennuskonttorin ehdotuksen ja ohjeiden mukaisesti. Laite oli katsottava väliaikaiseksi ja koroke joutuisi kaupungin omaisuudeksi heti kun se oli otettu käyttöön.

Rahatoimikamari hyväksyi⁴⁾ liikenteenjärjestelykomitean ehdotuksen liikenteen järjestelemisestä Eteläsataman tullipaviljongin luona m. m. siten, että mainitun paviljongin uloskäytävän edessä oleva paikka itäänpäin erotettaisiin siirrettävällä aidalla ja autoille osoitettaisiin seisotuspaikka rautatie- raiteiden toiselta puolelta.

Autoasemain puhelimet. Rahatoimikamari päätti⁵⁾, että puhelimet kaupungin kustannuksella järjestettäisiin alla mainituille autoasemille: Lönnrotin- ja Pohj. Esplanaadikatujen väliselle aukiolle; Mariankadulle tämän kadun ja Liisankadun kulmaan; Meritullintorille Borgströmin tupakkatehtaan luo; Hallituskadun tontin n:o 10 kohdalle; Rauhankadun tontin n:o 10 kohdalle; Kasarmintorille lennätinaseman edustalle; Linnan- ja Kruunuvuorenkatujen kulmaan; Kapteenin- ja Tehtaankatujen kulmaan; Kolmikulmalle Yrjönkadun tonttien n:o 12 ja 14 edustalle; Vuorimiehenkadun ja Neitsytpolun kulmaan; Sepän- ja Tehtaankatujen kulmassa olevan vesikioskin luo; Bulevardin ja Fredrikinkadun kulmaan, Fredrikinkadun tontin n:o 28 edustalle; Ruoholahdensatamaan, Lauttasaaren lauttaliikennekioskiin; Hietalahdentorin bensiininjakelukioskiin; Museo- ja Oksasenkatujen kulmaan jälkimmäisen kadun tontin n:o 5 edustalle; Lönnrotin- ja Yrjönkatujen kulmaan; Fleminginkadun ja Viidennen linjan kulmassa olevan kirjastotalon luo; Porvoonkadun varrella olevaan puistikkoon tonttien n:ot 19 ja 21 edustalle; Hämeentien ja Intiankadun kulmaan; Tempelikadun tontin n:o 8 edustalle; Eerikin- ja Lapinlahdenkatujen kulmaan sekä Lapinlahdenkadun päähän Marian sairaalan edustalle.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 6 p. marrask. 1,870 §. — ²⁾ S:n 6 p. marrask. 1,872 §. — ³⁾ S:n 13 p. marrask. 1,991 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. jouluk. 2,323 §. — ⁵⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 26 p. syysk. 5,276 § ja rkmrin pöytäk. 28 p. jouluk. 2,305 §.

Rahatoimikonttorille annettiin tehtäväksi hankkia mainittuihin paikkoihin vuokrapuhelimet käyttämällä talousarvioon uusia puhelimia ja puhelinmaksuja varten merkittyä määrärahaa ja rakennuskonttorille järjestää puhelinkaapit sekä suorittaa ennalta olemassa olevien kaappien tarpeelliset korjaukset, mistä töistä aikanaan oli annettava lasku kamarille.

Samalla kamari peruutti¹⁾ aikaisemmin myöntämänsä luvat pitää yksityisiä puhelimia kaupungin maalla olevien autoasemien luona, nim. kaksi puhelinta Kauppatorilla ja yksi Rautatientorilla.

Yksityiset puhelimet, jotka ilman asianmukaista lupaa oli asetettu autoasemille, määrättiin viipymättä poistettavaksi.

Laadittu ehdotus autoasemien merkitsemisestä puhelinluetteloon hyväksyttiin.

Puhelinkaappien maalaaminen. Kaupungin kiinteän omaisuuden aiheuttamiin tilapäismenoihin varatuista käyttövaroistaan rahatoimikamari osoitti²⁾ 3,006: 40 markkaa autoasemien puhelinkaappien maalaamiseen.

Linja-autoasemain ilmoituskaapit. Rakennuskonttorille annettiin³⁾ tehtäväksi pystyttää Rautatientorilla ja Simonkadulla oleville linja-autoasemille lasioviset, aikatauluja y. m. varten tarkoitetut ilmoituskaapit.

Radioantennit. Rahatoimikamari ratkaisi⁴⁾ lukuisia anomuksia, jotka koskivat oikeutta radioantennien vetämiseen kaupungin maan yli.

Rakennuskonttorille annettiin tehtäväksi⁵⁾ poistaa kasvaviin puihin kiinnitetyt antennit.

Raitiotiet. Raitiotie- ja omnibussakeyhtiölle myönnettiin⁶⁾ lupa toisen raiteen rakentamiseen Turuntielle Töölön tullin sekä Haagan ja Munkkiniemen raitiotielinjain haarautumiskohdan välille. Kun tämä raide oli rakennettu, määrättiin⁷⁾ kaupungininsinööri E. Molander ja rakennuskonttorin katusaston työpäällikkö K. J. Willandt toimittamaan sen katselmus. Linja avattiin⁸⁾ liikenteelle edellä mainittujen herrain suoritettua tehtävänsä ja annettua tarkastustodistuksen.

Rahatoimikamarin valitsemien⁹⁾ katselmusmiesten kanslianjohtaja J. W. Anderssin ja kaupungininsinööri E. Molanderin annettua Pasilan esikaupunkiin vievän uuden raitiotien tarkastustodistuksen rahatoimikamari päätti¹⁰⁾ oikeuttaa Raitiotie- ja omnibussakeyhtiön viipymättä ryhtymään linjaa liikennöimään.

Raitiotie- ja omnibussakeyhtiö oikeutettiin¹¹⁾ jatkamaan Lapinlahden eli n. s. punaisen linjanraiteita linjan siihenastisesta päätekohtasta Sturen ja Mäkelänkatujen risteykseen, mihin järjestettäisiin raidesilmukka.

Edelleen oikeutettiin¹²⁾ yhtiö järjestämään sivuamisraiteet Mäkelänkadulle ehdoin, että ne sijoitettiin entisten raiteiden luonais- ja länsipuolelle. Kaupungin yleisten töiden hallitusta kehoitettiin panettamaan alulle kadun leventäminen siltä kohdalta, mihin edellämainitut raiteet sijoitettaisiin.

Rahatoimikamari päätti¹³⁾ kehoittaa Raitiotie- ja omnibussakeyhtiötä siirtämään Hämeentien sekä Senaatintorin raitiotieraiteet niille määrättyyn paikkaan.

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 26 p. syysk. 5,276 § ja rkmrin pöytäk. 28 p. jouluk. 2,305 §. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 21 p. jouluk. 2,292 §. — ³⁾ S:n 10 p. helmik. 223 §. — ⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 29 p. helmik. 3,022 §, rkmrin pöytäk. 9 p. marrask. 1,906—1,961 §, ja rkmrin jstn pöytäk. 28 p. marrask. 6,136 §. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 4 p. toukok. 790 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. elok. 1,346 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. lokak. 1,624 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. lokak. 1,775 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. elok. 1,389 §. — ¹⁰⁾ S:n 10 p. syysk. 1,459 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. syysk. 1,573 §. — ¹²⁾ S:n 24 p. heinäk. 1,262 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. kesäk. 1,118 §.

Kaupungin omien ja kaupungin hallussa olevien talojen korjaus- ja sisustustyöt. Rahatoimikamari myönsi ¹⁾ käyttövaroistaan 920: 20 markkaa rahatoimikonttorin huoneiston sähköjohtojen korjauksiin.

Tilastokonttori oikeutettiin ²⁾ rakennuttamaan väliseinä Heikinkadun talossa n:o 12 sijaitsevassa uudessa huoneistossaan olevaan suureen saliin, pystyttämään hyllyjä julkaisuvarastoaan varten, asettamaan uudestaan sähköjohdot ja paperoimaan muutamia huoneita sekä suorittamaan erinäisiä muita korjauksia 30,000 markaksi arvioiduin kustannuksin, joista 3,000 markkaa suoritettaisiin yleisiä töitä varten varatuista kamarin käyttövaroista ja loput maksettaisiin ennakkona kaupunginkassasta.

Yleisten töiden pääluokassa olevista käyttövaroistaan rahatoimikamari myönsi ³⁾ 78,000 markkaa Jätkäsaaren tavara-aseman laajentamiseen.

Erinäisten pienekköjen korjaus- ja muutostöiden suorittamista varten Katajanokan tullipostiosaston huoneistossa kamari osoitti ⁴⁾ 20,000 markkaa rakennuskonttorin nostamattomista määrärahoista. Sittenmin kamari päätti ⁵⁾, että aikaisemmin Katajanokan satamakonttorin hallussa ollut huoneisto sisustettaisiin tullipostiosaston tarpeisiin 42,500 markaksi arvioiduin kustannuksin.

Yleisiä töitä varten merkityistä käyttövaroistaan rahatoimikamari myönsi ⁶⁾ 3,000 markan suuruisen määrärahan erinäisten korjausten suorittamiseksi poliisilaitokselle luovutetuissa Aleksanterinkadun talon n:o 24 huoneistoissa, 9,600 markkaa Ruskeasuon poliisiasemalle luovutetun huoneiston korjauksiin sekä 5,700 markkaa keskuspoliisin kieltolakikomennuskunnan hallussa olevan huoneiston korjauksiin.

Erinäisten korjausten suorittamiseksi keskuspoliisille luovutetussa Aleksanterinkadun talon n:o 26 huoneistossa rahatoimikamari sitäpaitsi myönsi ⁷⁾ käyttövaroistaan 16,000 markan suuruisen määrärahan.

Edelleen kamari päätti ⁸⁾, että poliisilaitoksen tallin sähköjohdot viipymättä oli uusittava.

Rahatoimikamari myönsi ⁹⁾ käyttövaroistaan 4,000 markan suuruisen määrärahan maidon- ja lihentarkastamon laboratorihuoneiston sisustustöihin sekä 270 markkaa sen lattian maalaamiseen, se kun oli turmeltunut erään rikkihappoa sisältävän pullon särkyessä.

Sähkölaitosta kehoitettiin ¹⁰⁾ ensi tilassa ryhtymään toimenpiteisiin erinäisten Marian sairaalan sähköjohtojen uusimiseksi, mitä työtä varten kamari päätti merkitä määrärahan vuoden 1929 talousarvioehdotukseen.

Rahatoimikamari myönsi ¹¹⁾ käyttövaroistaan 3,115 markkaa köyhäinlaitoksentalon Vallilan kanslian sisustamiseen.

Rahatoimikamari myöntyi ¹²⁾ köyhäinlaitoksentalon esitykseen, että lautakunta saisi käyttäen hyväkseen työlaitoksen jäljellä olevia määrärahoja sekä työvoimana laitoksen hoidokkeja suorittaa joitakin muutostöitä, nimittäin väliseinällä jakaa kaksi paviljongin litt. C huonetta, sisustaa kaksi paviljongin litt. A. huonetta asuinhuoneiksi ja väliseinällä jakaa erään työlaitoksen yläkerroksessa olevan huoneen kahdeksi huoneeksi sekä edelleen sisustaa

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 24 p. heinäk. 4,592 §. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 29 p. toukok. 969 § ja 8 p. kesäk. 1,026 §. — ³⁾ S:n 13 p. tammik. 62 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. maalisk. 408 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. marrask. 2,130 §. — ⁶⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 22 p. helmik. 2,996 § ja rkmrin pöytäk. 3 p. heinäk. 1,159 §. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 2 p. maalisk. 344 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. marrask. 2,132 §. — ⁹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 4 p. huhtik. 3,347 § ja rkmrin pöytäk. 11 p. jouluk. 2,206 §. — ¹⁰⁾ Rkmrin pöytäk. 21 p. elok. 1,357 §. — ¹¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 14 p. maalisk. 3,173 §. — ¹²⁾ Rkmrin pöytäk. 30 p. marrask. 2,131 §.

n. s. pienemmän tallirakennuksen autotalliksi. Rakennuskonttorille annettiin tehtäväksi laatia töiden suorittamisen edellyttämät piirustukset sekä alistaa ne kamarin hyväksyttäväksi.

Käyttövaroistaan rahatoimikamari osoitti ¹⁾, 3,000 markkaa ruokakellarin sisustamiseksi Hyvösen lastenkodille luovutettuun Herttoniemen huvilaan n:o 16.

Kaupunginvaltuuston päätettyä ²⁾ että Neljännen linjan kansakoulu-taloon sisustettaisiin elokuvien esityssali, rahatoimikamari osoitti ³⁾ tähän tarkoitukseen 62,000 markkaa yleisiä töitä varten varatuista käyttövaroistaan.

Rahatoimikamari päätti ⁴⁾, että Porthaninkadun kansakouluun järjestettäisiin koululääkärin vastaanottohuone ja että siitä aiheutuvat kustannukset, 18,000 markkaa, suoritettaisiin Yleisten töiden pääluokkaan merkityistä kamarin käyttövaroista.

Lämminvesikojeen ja sähkökeittolaatan hankkimiseksi Topeliuksenkadun ruotsalaisen kansakoulun lääkärinvastaanottohuoneeseen rahatoimikamari osoitti ⁵⁾ käyttövaroistaan 4,500 markkaa.

Koululääkärin vastaanottohuoneen sisustamiseksi Ratakadun ruotsalaiseen kansakouluun myönnettiin ⁶⁾ 11,400 markan suuruinen määräraha Yleisten töiden pääluokassa olevista kamarin käyttövaroista.

Samoista varoista osoitettiin ⁷⁾ 29,600 markkaa erinäisten Annankadun ruotsalaisessa kansakoulussa suoritettavien muutostöiden kustantamiseksi.

Rahatoimikamari päätti ⁸⁾ periaatteellisesti myöntyä ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan ehdotukseen, että keskuslämmitys ja W. C. sekä varastohuone järjestettäisiin Annankadun kansakoulutaloon ja keskuslämmitys, W. C., koululääkärin vastaanottohuone, mankelihuone sekä terveyden- ja sairaanhoidon opetushuone Snellmaninkadun kansakoulutaloon.

Erään Neljännen linjan talossa n:o 14 sijaitsevan huoneiston sisustamiseksi kansanlastentarhain tarpeisiin rahatoimikamari myönsi ⁹⁾ käyttövaroistaan 24,500 markan lisämäärärahan sekä suostui ¹⁰⁾ siihen, että kansanlastentarhain voimassapitomäärärahasta käytettiin samaan tarkoitukseen 1,679: 90 markkaa.

Paloviranomaisten lausuttua muistutuksensa erinäisissä kansanlastentarhahuoneistoissa havaittujen epäkohtain johdosta rahatoimikamari päätti ¹¹⁾, että kyseelliset huoneistot oli pantava kuntoon, ja osoitti tähän tarkoitukseen 16,870 markkaa käyttövaroistaan.

Samoista varoista kamari myönsi ¹²⁾ 3,500 markan määrärahan paloviranomaisten vaatimien korjaustöiden suorittamiseksi Herttankadun talosta n:o 16 eräälle kansanlastentarhalle luovutetussa huoneistossa.

Neljän oven asettamiseksi eräälle kansanlastentarhalle luovutettuun Pursimiehenkadun talon n:o 9—11 huoneistoon kamari osoitti ¹²⁾ käyttövaroistaan 4,000 markkaa.

Kaupungin yleisten töiden hallitukselle annettiin tehtäväksi ¹³⁾ suorittaa erinäisiä tarpeellisia korjauksia Pääskylän kansanlastentarhalle luovutetussa Hämeentien talon n:o 39 huoneistossa 97,000 markaksi arvioiduin kustannuksin, minkä määrän rahatoimikamari aikoi merkitä vuoden 1929 talousar-

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 13 p. huhtik. 634 §. — ²⁾ Ks. tätä kert. s. 35. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 24 p. heinäk. 1,273 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. tammik. 63 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. maalisk. 347 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. maalisk. 348 § ja 27 p. huhtik. 736 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. maalisk. 349 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. toukok. 785 ja 786 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. maalisk. 360 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. jouluk. 2,184 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. huhtik. 670 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. kesäk. 1,043 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. elok. 1,354 §.

vioehdotukseen. Edelleen kamari määräsi ¹⁾, että Vallilan kansakoulutaloon sisustettaisiin kaksi kellaria, jotka luovutettaisiin edellä mainitun kansanlastentarhan käytettäväksi.

Erinäisten pienehköjen korjaustöiden suorittamiseksi Pietarinkadun talossa n:o 6 rahatoimikamari myönsi ²⁾ 6,000 markan määrärahan yleisiä töitä varten merkityistä käyttövaroistaan.

Kahden palovakuutuslaitoksen suoritettua Hietaniemenkadun tontilla n:o 7 sijaitsevan työväenasuntoryhmän n:o 2 palovahinkojen korvaukseksi 53,818: 50 markkaa rakennuskonttori oikeutettiin ³⁾ käyttämään tämä rahamäärä palovahingoittuneen rakennuksen tarpeellisiin korjauksiin rahatoimikamarille vastedes annettavan tilityksen ehdoin.

Rahatoimikamari päätti ⁴⁾, että Helsingin käsityökoululle luovutettuun Puutarhakadun talossa n:o 4 sijaitsevaan huoneistoon järjestettäisiin pesuhuone sekä kolme W. C:tä, mistä aiheutuvat 44,500 markaksi arvioidut kustannukset suoritettaisiin yleisiä töitä varten myönnettyistä kamarin käyttövaroista.

Kuuteen Hakasalmen huvilan huoneeseen päätettiin ⁵⁾ panettaa korkkimatot ja tästä aiheutuvat, 11,500 markaksi arvioidut kustannukset suorittaa yleisiä töitä varten talousarvioon merkityistä kamarin käyttövaroista.

Terveystaloutalautakunnan huomautettua, että kaupungin omistama Heikinkadun talo n:o 17 oli epätydyttävässä kunnossa, rahatoimikamari päätti ⁶⁾ antaa kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehtäväksi korjauttaa muistutusten aiheena olleet puutteellisuudet 15,000 markaksi arvioiduin kustannuksin ja osoitti tämän rahamäärän kaupungin kiinteistöjen tilapäisiin menoihin varatuista käyttövaroistaan.

Naisten työtuville luovutettujen ⁷⁾ Suvilahden kasarmin huoneistojen kuntoon saattamiseksi rahatoimikamari osoitti ⁸⁾ 121,000 markkaa talousarvioon mainittuja työtupia varten merkitystä määrärahasta.

Rahatoimikamari päätti ⁹⁾, että Kumpulan puutarhurinasuntoon laitettaisiin vesi- ja viemärijohtot, ja osoitti tähän tarkoitukseen 17,000 markkaa yleisiä töitä varten varatuista käyttövaroistaan.

Rahatoimikonttorin ilmoitettua, että Kulosaaren sillan kolmen sillanvartijan ja heidän perheittensä asunnoksi luovutettu Pikku-Pässin huvila oli ehdottomasti korjauksen tarpeessa, rahatoimikamari päätti ¹⁰⁾ antaa konttorin suorittattaa tarpeelliset työt 28,100 markaksi arvioiduin kustannuksin, jotka peitettäisiin kertyneillä Kulosaaren siltamaksuilla.

Erään Munkkisaarella sattuneen tulipalon johdosta suoritettavien korjausten aiheuttamat kustannukset, 3,037: 60 markkaa, oli peitettävä ¹¹⁾ siten, että 1,643: 55 markkaa otettaisiin vuoden 1922 menosääntöön merkityistä, kaupungin kiinteän omaisuuden tilapäismenoihin varatuista kamarin käyttövaroista, kun taas loput peitettäisiin vakuutusyhtiön suorittamalla 1,394: 05 markan suuruisella palovahingonkorvauksella.

Pienehkön tulipalon tehtyä tuhoa Kaisaniemen ravintolassa rahatoimikamari päätti ¹²⁾, että vahingot korjattaisiin rakennuskonttorin laatiman ehdotuksen mukaisesti ja että rahatoimikonttorin tuli nostaa palovahingonkorvaukset, sekä oikeutti vuokraajan rakennuskonttorin valvomana suorittatta-

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 23 p. lokak. 1,773 §. — ²⁾ S:n 5 p. lokak. 1,641 §. — ³⁾ S:n 14 p. jouluk. 2,247 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. tammik. 106 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. lokak. 1,734 §. —

⁶⁾ S:n 30 p. maalisk. 561 §. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. s. 190. — ⁸⁾ Rkmrin pöytäk. 19 p. kesäk. 1,084 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. maalisk. 559 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. syysk. 1,435 §. —

¹¹⁾ S:n 13 p. tammik. 67 §. — ¹²⁾ S:n 15 p. toukok. 876 §.

maan korjaukset ja korjaustöiden valmistuttua ja rakennuskonttorin hyväksyttyä ne hakemuksen nojalla nostamaan 18,000 markkaa, mihin määrään korjauskustannusten oli arvioitu nousevan. Rahatoimikonttori ilmoitti ¹⁾ sittemmin kamarin päätöksen nojalla nostaneensa edellä mainitun palovahingonkorvauksen, joka oli 10,800 markkaa.

Korttelissa n:o 178 olevan pesutuvan korjaamiseen rahatoimikamari osoitti ²⁾ 8,792: 25 markkaa vuoden 1927 menosääntöön kaupungin kiinteän omaisuuden tilapäismenoja varten merkityistä käyttövaroistaan.

Oulunkylän kartanon isännöitsijälle annettiin tehtäväksi ³⁾ valvoa, että Oulunkylän palstan Hopstyecksåkern n:o 1 rakennukset viipymättä korjattiin.

Ryttlän keittiörakennus. Sosialiministeriön lastensuojeluosasto ilmoitti toimituttaneensa Ryttlän koulukodin uuden keittiörakennuksen loppukatselmuksen sekä sen jälkeen määränneensä maksettavaksi rakennusta varten myönnetyn valtionavun jäännöserän. Samalla osasto huomautti, että seuraavassa mainitut parannukset oli tehtävä vuosikorjausten yhteydessä: keskuskeittiön ruokasäiliöön oli tehtävä raittiin ilman venttiili ja ruokakellarien läpi kulkeva tukkeutunut poistoilmakanava oli avattava. Rahatoimikamari päätti ⁴⁾ toimittaa muistutukset rakennuskonttorin tietoon ja antaa sille tehtäväksi suorituttaa vaaditut parannukset.

Kansakoulutalojen lippulangot. Rakennuskonttoria kehoitettiin ⁵⁾ pysyttämään lippulangot Neljännen linjan, Suomenlinnan, Töölönkadun ja Vallilan kansakoulutaloihin.

Rakennusten myynti. Maatalouslautakunnalle annettiin tehtäväksi ⁶⁾ ryhtyä toimenpiteisiin Pakinkylän palstalla R. N. 341 olevien rakennusten myymiseksi sekä aikanaan suorittaa kauppahinta kaupunginkassaan.

Ruskeasuon työkaluvaia. Yhdistykset Helsingfors svenska Marthaförening ja Svenska kvinnoförbundet, jotka aikovat yhteisesti rakennuttaa työkaluvajan Ruskeasuon siirtolapuutarhaan, oikeutettiin ⁷⁾ tähän tarkoitukseen maksutta käyttämään erään alueella olevan vanhan ladon puuainetta.

Rakennusten purkaminen. Kaisaniemenkadun tontilla n:o 4 olevien rakennusten purkamista varten rahatoimikamari osoitti ⁸⁾ 69,140: 50 markkaa kaupungin kiinteän omaisuuden tilapäismenoihin varatuista käyttövaroistaan.

Määräraha kioskin rakennuttamiseksi Tuurholmaan. Sittenkuin rahatoimikamari oli hyväksynyt Tuurholmaan, Kauppaneuvos Henrik Borgströmin puistoon rakennettavan kioskin 100,000 markkaan päättyvän kustannusarvion, mutta tähän tarkoitukseen oli merkitty talousarvioon ainoastaan 46,115 markkaa, kamari päätti ⁹⁾ yleisten töiden aiheuttamiin menoihin myönne-tyistä käyttövaroistaan osoittaa 50,000 markan suuruisen lisämäärärahän.

Kansanpuistot. Rahatoimikamari päätti ¹⁰⁾, että Kauppaneuvos Henrik Borgströmin puistoon Tuurholmaan rakennettaisiin jääkellari ja käymälä, jotka kustannettaisiin kioskin rakentamiseksi samaan puistoon myönnettyjen määrärahaan ylijäämällä.

Samalla kamari päätti, että mainittu kioski tarjottaisiin huutokaupalla vuokrattavaksi.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 8 p. kesäk. 1,014 §. — ²⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 4 p. tammik. 2,512 §. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 24 p. heinäk. 1,263 §. — ⁴⁾ Sn 14 p. jouluk. 2,225 §. — ⁵⁾ Sn 1 p. toukok. 763 §. — ⁶⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 31 p. lokak. 5,735 § ja 21 p. marrask. 6,060 §. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 24 p. huhtik. 704 §. — ⁸⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 23 p. toukok. 3,944 § ja 19 p. kesäk. 4,220 §. — ⁹⁾ Rkmrin pöytäk. 3 p. huhtik. 575 §. — ¹⁰⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 12 p. kesäk. 4,164 §.

Uimahuoneen rakentaminen. Myöntyen Helsingin kaupungin sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistyksen anomukseen rahatoimikamari päätti ¹⁾, että yhdistykselle luovutetulle Herttoniemen huvilan alueelle rakennettaisiin uima-huone, ja myönsi tähän tarkoitukseen käyttövaroistaan 2,000 markkaa.

Mukavuuslaitokset. Rahatoimikamari päätti ²⁾, että mukavuuslaitos rakennettaisiin Jätkäsaaren hiilisataman Poikkikadun varrelle, ja osoitti tähän tarkoitukseen 30,800 markkaa yleisten töiden pääluokassa olevista käyttövaroistaan. Sepän- ja Tehtaankatujen risteyksessä olevaan samanlaiseen laitokseen päätettiin ³⁾ teettää katos 2,000 markaksi arvioiduin kustannuksin, jotka peitettäisiin samoilla varoilla.

Eläintarhan urheilukenttä. Katsojakorokkeiden rakentamiseksi Eläintarhan urheilukentälle rahatoimikamari myönsi ⁴⁾ käyttövaroistaan 25,000 markan suuruisen määrärahan.

Rakennuskonttorin työpajat. Rakennuskonttorin työpajain työmiehet valittivat, että heidän työaikaansa talvikuukausina oli lyhennetty 3 ½ tuntia viikossa, mihin antamassaan selityksessä kaupungin yleisten töiden hallitus huomautti, että rakennuskonttorin varasto-osastolla, jolla ei ollut käytettävänä määrärahoja varastotyön suorittamista varten, työmäärän kesän päätyttyä vähetessä ei ollut muuta neuvoa kuin lyhentää työpäivää. Eräitä kaupungin töitä, esim. ruoppauskoneiden korjaaminen, oli tosin uskottu yksityisille liikkeille, mutta tämä johtui siitä, että rakennuskonttorin työpajat eivät sijainneet merenrannassa ja kyseellisen työn suorittaminen niissä sen vuoksi olisi ollut vaikeata. Esitys ei aiheuttanut ⁵⁾ muuta toimenpidettä kuin että kaupungin yleisten töiden hallitusta kehoitettiin suunnittelemaan rakennuskonttorin työpajain mahdollista siirtämistä toiseen sopivampaan paikkaan.

Kaupungin koulukiinteistöjen arviointi. Rahatoimikamari antoi ⁶⁾ Kaupunkien yleisen paloapuyhdistyksen arviomiehille O. Holvikivelle ja R. Willmanille tehtäväksi uudelleen arvioida kaupungin koulu- y. m. kiinteistöt, joiden vuokra-arvoihin kaupungin valtiolta saamien avustusten määrät perustuvat.

Palovakuutus. Rahatoimikonttorille annettiin tehtäväksi ⁷⁾ palovakuuttaa Hietaniemenkadun tontille n:o 4 rakennettu uusi poliisitalo 4,200,000 markasta syyskuun 15 p:stä lukien sekä Kivelän sairaalan uusi keittiörakennus 3,000,000 markasta samasta ajankohdasta lukien.

Tontinrajalle teetetyt rakennukset. Vuonna 1924 kaupunki teki ⁸⁾ Huvilakadun tontin n:o 4 omistajan kanssa sopimuksen, jonka mukaan kaupungin omistamat VII kaupunginosan korttelissa n:o 183 olevilla Laivurinkadun tonteilla n:ot 1—3 olevat rakennukset, jotka osittain ulottuivat ensiksi mainitun naapuritontin alueelle, saisivat jäädä paikoilleen viideksi vuodeksi ehdoin, että kaupunki suoritti tontin omistajalle korvausta 660 markkaa vuodessa. Tämä sopimus hyväksyttiin ⁹⁾ olemaan voimassa edelleenkin kuuden kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin.

Kadunjärjestelytoissa tehty luurankolöydöt. Rakennuskonttoria kehoitettiin ¹⁰⁾ toimittamaan yliopiston anatomiselle laitokselle ne pääkallo ja luurangot, jotka oli löydetty Senaatintorin järjestelytoissa, sekä vastedes huolellisesti ottamaan talteen ja toimittamaan mainitulle laitokselle kaupungin yleisissä töissä mahdollisesti löydetty samantaiset jätteet.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 12 p. kesäk. 4,138 §. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 4 p. toukok. 782 §. — ³⁾ S:n 2 p. marrask. 1,849 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. kesäk. 1,149 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. jouluk. 2,249 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. toukok. 848 §. — ⁷⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 12 p. syysk. 4,987 ja 4,988 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1924 kert. s. 225. — ⁹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 5 p. jouluk. 6,359 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. heinäk. 4,370 §.

Ruoholahdensatamassa vallitseva järjestys. Satamahallitusta kehoitettiin ¹⁾ valvomaan, etteivät asiaankuulumattomat henkilöt kiinnittäneet aluksiaan siihen Ruoholahdensataman laituriin, joka ensi sijassa oli tarkoitettu Seuraasaaren, Lautasaaren y. m. saarten säännöllistä liikennettä varten.

Kaupungin talojen hallinto. Saatuaan tiedonannon, että kaupunginvaltuusto oli päättänyt ostaa Malminkadun tontin n:o 9 ja Lapinlahdenkadun tontin n:o 4, molemmat rakennuksineen, kamari uskoi ²⁾ kauppaan sisältyvien rakennusten hoidon talonisännöitsijän toimeksi.

Puodinkylän tilan hoito. Rahatoimikamari päätti ³⁾, että kaupungin omistamat Puodinkylän tilan osat määrättäisiin maatalouslautakunnan hoitettaviksi.

Reimarsin tilaan kuuluvien kaupungin omistamien vesialueiden valvonta uskottiin ⁴⁾ kalastuksenkaitsija G. A. Liljeborgille.

Laiturin korjaaminen. Rahatoimikamari myönsi ⁵⁾ käyttövaroistaan 15,415 markan määrärahan Tuurholman lepokodin laiturin korjaamiseen.

Kansanpuistot. Kaupungin kiinteän omaisuuden tilapäismenoihin varatuista käyttövaroistaan rahatoimikamari myönsi ⁶⁾ 2,400 markkaa sähkövalaistuksen järjestämiseksi eräälle Mustikkamaan venelaiturille.

Rahatoimikamari päätti ⁷⁾, että Varsasaaren rakennettaisiin laiturit ja kaivo, mutta että vartijanasonnon teettäminen lykättäisiin vuoteen 1929.

Kansanpuistoihin kohdistuva liikenne. Sittenkuin laivuri K. J. Pakkanen oli eduskunnan oikeusasiamiehelle esittänyt valituksensa sen johdosta, että rahatoimikamari maaliskuun 14 p:nä tekemällään päätöksellä ⁸⁾ oli evännyt häneltä oikeuden harjoittaa ammattimaista moottoriveneliikennettä kaupungin kansanpuistoihin, ja tämän johdosta oli pyydetty kamarin lausuntoa, kamari päätti ⁸⁾ vastauksessaan lausua pääkohdittain seuraavaa: Koska kamarin asiana on valvoa, että kaupungin kansanpuistojen liikenneolot ovat järjestetyt luotettavasti ja sääntöjen mukaisesti, on sen ollut pakko uskoa tämän liikenteen harjoittaminen henkilölle, jonka voidaan edellyttää pystyvän sitä hoitamaan niin että liikenne todella on turvattu. Kokemus oli osoittanut, etteivät tilapäiset liikennöitsijät voineet tyydyttävällä tavalla välittää liikennettä, minkä vuoksi se oli yksinoikeuksin uskottu laivuri A. Österille. Kamarin mielestä kaupungilla oli täysi oikeus tähän menettelyyn, koska kansanpuistojen maihinnoususillat eivät sijainneet yleistä satamaliikennettä varten luovutetulla alueella, vaan olivat kaupungin yksityistä omaisuutta, jota se siis voi kieltää ketä hyvänsä käyttämästä. Kirjelmässä esittämiinsä syihin viitaten kamari esitti ⁹⁾, että Pakkanen valitus jätettäisiin huomioon ottamatta.

Myöhemmin antamassaan täydentävässä selityksessä kamari lausui, että sen ensimmäinen kirjelmä oli epätäydellinen siltä kohden, missä kosketeltiin kansanpuistojen laiturien sijaitsemista satama-alueen ulkopuolella. Puheena olevat laiturit sijaitsivat kylläkin satama-alueen ulkorajojen sisäpuolella, mutta niitä ei kuitenkaan ollut luovutettu yleiselle liikenteelle samalla tavalla kuin mainitun alueen varsinaiset rantalaiturit. Tässä mielessä kansanpuistolaiturit kaupungin yksityisinä laitureina olivat satama-alueen ulkopuolella. Kaupungilla oli siis täysi oikeus järjestää niihin suuntautuva liikenne yleistä

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 20 p. kesäk. 4,284 §. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 9 p. marrask. 1,976 §. — ³⁾ S:n 24 p. tammik. 114 §. — ⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 15 p. helmik. 2,915 §. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 23 p. maalisk. 511 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. heinäk. 1,264 §. — ⁷⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 8 p. toukok. 3,761 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. maalisk. 3,204 §. — ⁹⁾ Rkmrin pöytäk. 3 p. huhtik. 566 §.

etua paraiten vastaavalla tavalla, ja liikenteen välittämisen uskominen yksinoikeuksin luotettavalle henkilölle oli siten riittävästi perusteltu. Lisäksi olivat tosin palkkasoutajat ja pienehköjen moottorialusten kuljettajat välittäneet liikennettä kaupungin ja kansanpuistojen välillä satamakapteenin antamalla luvalla. Pakkanen ei kuitenkaan ollut edes anonutkaan sellaista lupaa. Satamahallituksen helmikuun 14 p:nä 1928 Pakkaselle myöntämä liikennelupa koski ainoastaan liikenteelle luovutettuja satama-alueen laitureita eikä suinkaan oikeuttanut häntä viemään matkustajia kansanpuistoihin.

Edellä selostettuun täydentävään selitykseen viitaten rahatoimikamari esitti¹⁾, että Pakkasen valitus kaikilta osiltaan hylättäisiin.

Uimapaikan järjestäminen. Komitea²⁾, joka oli asetettu valmistelemaan kysymystä uimapaikkain järjestämisestä ja uimalaitosten rakentamisesta, lähetti tehtävänsä suoritettuaan asiaa koskevan mietintönsä ja lausui siinä pääasiassa seuraavaa:

Komitea oli uusien uimalaitosten tarvetta tutkiessaan vakuuttunut siitä, että ensi sijassa olisi rakennettava Mustikkamaan etelärannalle suunniteltu uusi uimalaitos. Edelleen oli Kaivopuiston uimalaitos jotenkin rappeutunut, ja sen sijaan olisi lähitulevaisuudessa saatava aikaan uusi laitos, jonka sopivimpana paikkana komitea ehdottomasti piti Harakan saarta. Valtio, joka omisti tämän saaren, ei kuitenkaan ollut suostuvainen vuokraamaan tähän tarkoitukseen tarvittavaa aluetta. Myöskin Luoto olisi joissakin suhteissa varsin sopiva, mutta jos tämän saaren ja Kaivopuiston välinen salmi syvennettäisiin, niin Luodon ohi kulkeva meriliikenne todennäköisesti kehittyisi häiritsevän vilkkaaksi ja aiheuttaisi veden likaantumista. Sitäpaitsi oli olemassa se mahdollisuus, ettei saataisi aikaan sopimusta saarella olevan ravintolarakennuksen luovuttamisesta kaupungille. Siinä tapauksessa olisi tuskin muuta mahdollisuutta kuin antaa uimalaitoksen jäädä Kaivopuistoon, mikä kuitenkin ehdottomasti edellytti seudun viemäriolojen järjestämistä uudelleen veden laadun parantamiseksi. Koska kaupungissa ei ollut kansainvälisiä mittasuhteita täyttävää uimalaitosta, oli komitean mielestä erittäin tärkeätä, että kaupunki rakennuttaisi sellaisen laitoksen, joka käsittäisi kaikki tarpeelliset laitteet sekä uimarien että yleisön mukavuudeksi ja että tämä laitos rakennettaisiin niin, että siellä voitaisiin järjestää kilpailuja kansainvälisten sääntöjen mukaisesti. Tälle laitokselle sopivana paikkana kamari ehdotti Seurasaaressa länsirantaa siellä jo olevan uimalaitoksen pohjoispuolella, ja oli sitä mieltä, ettei tätä laitosta olisi luovutettava millekään yksityiselle yhdistykselle, vaan että sen tuli jäädä kaupungin käytettäväksi. Lisäksi olisi yleisölle kuitenkin varattava tilaisuus merikylpyjen ottamiseen myöskin tähän tarkoitukseen luovutetuilla ranta-alueilla, joilla hyvin yksinkertaiset järjestelyt riittäisivät: ensi sijassa alueen rajoittaminen paikotellen lauta-aidoilla, toisaalla ainoastaan ilmoitustauluilla; julistuksia, että uimapukua on käytettävä; muutamia paikkoihin mukavuuslaitoksia ja riisuutumiskatoksia; väyliä rannalta veteen y. m. Tällaisiksi vapaauimapaikoiksi soveltuvivat komitean mielestä seuraavat paikat: kaksi Taivallahden rannalla sijaitsevaa aluetta, 300 m Mustikkamaan rantaa uudesta uimalaitoksesta Österin huvilaan asti; Kauppaneuvos Henrik Borgströmin puiston laiturista pohjoiseen ja itään sijaitseva Tuurholman niemi ja lahti, 400 m pituudelta

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 16 p. marrask. 2,022 §. — ²⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 259.

Lauttasaaren eteläisintä nientä, 100 m Mustasaaren laiturin luota sekä Hevossaaren itäinen niemi ja Varsasaaren lounaisrannalla oleva lahdelmä.

Hyväksyen komitean ehdotukset rahatoimikamari päätti ¹⁾:

että edellä mainitut paikat viipymättä oli järjestettävä vapaa-uimapaikoiksi;

osoittaa tähän tarkoitukseen 92,000 markkaa yleisiä töitä varten varatuista käyttövaroistaan;

uskoa merikylpylän hoidon ja valvonnan kansanpuistojen valvojalle;

antaa kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehtäväksi kiireellisesti laatia Mustikkamaalle ja Kaivopuistoon ehdotettujen uusien uimalaitosten piirustukset ja kustannusarviot, jotta niitä varten tarvittavat määrärahat voitaisiin merkitä vuoden 1929 menosäätöön; sekä

antaa kaupungin yleisten töiden hallitukselle tehtäväksi yksissä neuvoin urheilulautakunnan kanssa laatia Seurasaaren rakennettavan uimakilpailuradan piirustukset ja kustannusarvion huomioon ottaen, että radalla tuli voida järjestää kansainvälisten sääntöjen mukaisia uimakilpailuja.

Käyttövaroistaan rahatoimikamari osoitti ²⁾ 10,000 markkaa Taivallahden ehdotetun uimapaikan sekä Mustikkamaan ja Mustasaaren uimapaikain puhdistamiseen.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Tilapäinen luotto. Kaupunginvaltuusto oli oikeuttanut ³⁾ rahatoimikamarin vuonna 1928 käyttämään kaupungin tarpeisiin lyhytaikaista luottoa yhteensä 161,300,000 markkaa eli vastaavan arvon ulkomaisessa rahassa, ja kuluvana vuonna oli jo otettu ⁴⁾ 3,000,000 dollarin suuruinen lyhytaikainen laina, josta kuitenkin 25,000 dollaria oli maksettu takaisin Suomen pankin välityksellä. Rahatoimikamari, jolla niin ollen oli oikeus vielä ottaa lainaksi n. 43,200,000 markkaa eli vastaava arvo ulkomaisessa rahalahjissa, päätti ⁵⁾ ottaa eräältä yhtymältä, jota puheena olevassa tapauksessa edusti pankkilaitos Aktiebolaget svenska handelsbanken kuluvan vuoden ajaksi 4,000,000 Ruotsin kruunun suuruisen lainan, jonka vuotuinen korko olisi 5 %. Viimeksi mainittua lainaa koskevan sopimuksen voimassaoloaikaa pidennettiin ⁶⁾ sittemmin puoli vuotta lukien joulukuun 31 p:stä 1928, jolloin korko vahvistettiin 6 %:ksi.

Edelleen kamari päätti ⁷⁾ hyväksyä The national City Bank of New York nimisen pankin tarjouksen 4,000,000 dollarin tilapäisluoton myöntämisestä kuudeksi kuukaudeksi 6 %:n koroin ja ennakolta suoritettavin $\frac{1}{4}$ %:n provisioin. Tässä sopimuksessa ei asianomaiselle pankille taattu mitään preferenssioikeutta vastaiseen obligatiolainaan nähden.

Obligatiolainan ottaminen. Rahatoimenjohtaja V. Hupli teki selkoa Ruotsiin, Englantiin ja Amerikkaan tekemästään matkasta ⁸⁾ sekä ilmoitti kaikissa edellä mainituissa maissa saaneensa ottaa vastaan lainatarjouksia Helsingin kaupungille. Hänen neuvostaan rahatoimikamari hylkäsi ⁹⁾ The National

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 8 p. kesäk. 1,031 \$. — ²⁾ S:n 22 p. toukok. 937 \$. — ³⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 47. — ⁴⁾ S:n s. 194. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 8 p. kesäk. 1,009 \$. — ⁶⁾ S:n 21 p. jouluk. 2,272 \$. — ⁷⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,221 \$ ja 14 p. jouluk. 2,222 \$. — ⁸⁾ Ks. tätä kert. s. 252. — ⁹⁾ Rkmrin pöytäk. 5 p. kesäk. 984 \$.